PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR N
Cor. Pritchard Ave. and Mc
Winnipeg, Man., Can

The Provincial Library City

виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year.....$4.00
Per half year.....$2.00

РІК XII. Ч. 134 (1497). ВІВТОРОК, 11 ЛИСТОПАДА 1930. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, NOVEMBER 11, 1930. No. 134 (1497). VOL. XII.

МОСКВА ВЕЛИЧАВО ВІДСВЯТКУВАЛА 13-ТУ РІЧНИЦЮ РЕВОЛЮЦІЇ

На Червоній Площі в радянській столиці відбулася одна з найбільших парад в історії робітничої республіки.

МОСКВА, 7-го листопада. — Одна з найбільших парад в історії Радянського Союзу машерувала сьогодні перед полуднем попри комуністичних провідників на Червоній Площі підчас святкування 13 річниці пролетарської революції.

Парада розпочалася вчасним ранком з піхотою на чолі. За нею слідували танки, артилерія, кіннота й безчисленні військові оркестри. Робітники машерували тисячами, несучи червоні прапори й плякати, на яких були виписані величезні досягнення Радянського Союзу та напятнування капіталізму.

На підвищенні коло нового мавзолею Леніна, куди переходив величезний похід, стояли: Йосиф Сталін, генеральний секретар Комуністичної Партії; Михайло Калінін, голова Центрального Виконавчого Комітету; Олексій Риков, голова Ради Народніх Комісарів, та інші комуністичні провідники, як Орджонокідзе, Рудзутак, Молотов, Каганович і Куйбішев.

Рівночасно безчисленні оркестри грали "Інтернаціонал" та інші революційні гимни. В повітрі літали в ріжних формаціях аероплани.

Клим Ворошилов, народній комісар військових справ, одинокий виголосив промову до червоноармійців.

Деякі з написів на величезних червоних плякатах і символічних деревляних "флотах" звучали:

"Ура для Тринайцятої Річниці Революції!"

"Хай живе надходяча світова революція!"

"Геть з капіталізмом, хай живе соціялізм!"

"Капіталісти всіх країн готуються до збройної інтервенції. Робітники світа, бороніть батьківщину всього пролетаріяту!"

"Ми виконаємо пятирічний плян індустріялізації в чотирох роках. Всю енергію на збудування нових індустріяльних великанів, нових державних і колективних господарств!"

"Ми знищимо кулаків і витубимо їх як клясу!"

"Ганьба тим, що дезертирують!"

"Геть з контр-революціонерами всіх типів!"

"Хай живе Комуністична Партія та її Центральний Комітет!"

"Геть з правою та лівою опозицією!"

Літвінов атакує імперіялістів у комісії "роззброєння"

Голова радянської делегації каже, що світові загрожує велика небезпека війни. — Особливо гостро атакує Францію і тих, що домагаються "забезпечення" перед "роззброєнням", як небезпечних ворогів мира. — Голова комісії Лоудон не дозволив перекладати промову Літвінова, виголошену по англійськи, на французьку та інші мови.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 7 листопада. — Атакуючи "роззброєнню" комісію Ліги Націй, Максим Літвінов, делегат Радянського Союза, заявив тут учора, що світові загрожує тепер велика небезпека війни.

Радянський представник особливо атакував Францію і тих, що домагаються забезпечення перед роззброєнням, як небезпечних ворогів мира.

"Нема чого дивуватися", сказав Літвінов, "що серед країн, які найголосніше домагаються гарантій "забезпечення", є деякі, що їх шефи військових штабів, як тепер загально відомо, в той сам час виробляють і переводять в життя пляни для спровокування війни зі своїми сусідами."

Радянський делегат заявив, що не має надії на успіх попередніх пропозицій Радянського Союзу щодо повного роззброєння й пізніше пропорціонального роззброєння. Він домагався, однак, щоб комісія замінила слово роззброєння терміном "обмеження і зменшення зброєнь."

Голова комісії рішив, щоб не перекладати промови Літвінова, але голова радянської делегації мав готові копії своєї промови в інших мовах, які роздано кореспондентам, коли він відчитав її перед комісією.

В салі счинилося замішання, коли голова заборонив переклад промови. Майже всі кореспонденти рушили до виходу, де роздавано копії промови Літвінова, й голова гостро накликав до порядку.

Лорд Сісил з Великої Британії, граф фон Бернсторф з Німеччини, Ноатаке Сато з Японії, Літвінов з Радянського Союзу й голова Лоудон обговорювали методи процедури. Бернсторф і голова Лоудон хотіли продовжати, де комісія стала на своїм останнім засіданні 18 місяців тому, без поновного порушування питань, над якими вже прийшло до порозуміння.

Однак Літвінов висміяв цю думку й заявив, що не можна ігнорувати подій, що зайшли протягом 18 місяців.

Лорд Сісил хотів, щоб приступити до остаточного і третього читання начерку конвенції.

Комісія вже через пять років носиться з цим начерком конвенції, щоб закінчити його й предложити загальній конференції "роззброєння."

Остаточно погодженося в прінціпі, щоб не порушувати наново питань, попередньо вирішених, за виїмком, як цього забажає голова.

***

Інша депеша з Женеви повідомляє, що тов. Літвінов промовляв по англійськи. Голова комісії Лоудон (з Голяндії) не дозволив переложити промову на французьку та інші мови делегатів, що не розуміють англійської мови. Велика група французьких кореспондентів негайно покинули салю на знак протесту.

МІСЬКА ПОЛІЦІЯ БРУТАЛЬНО ПОБИЛА БЕЗРОБІТНИХ У ГЕМИЛТОНІ

Розбила демонстрацію два блоки від Геймаркету, де відбувся передтим мітінг.—Вісьмох товаришів арештовано.

(Спеціяльна телеграма до "У.Р.В.")

ГЕМИЛТОН, Онт., 7 листопада. — Старанням Товариства Безробітних відбувся сьогодні перед полуднем на Геймаркет масовий мітінг, в якім взяло участь 5,000 робітників. Після виголошення промов робітнича маса рішила демонструвати до ситі голу. Два блоки від Геймаркету демонстрацію розбила поліція, яка брутально била й розганяла робітників. Вісьмох товаришів арештовано. Два арешти переведено вчора.

І. Т.

Телеграми до денної капіталістичної преси кажуть, що арештовані подали свої імена як: Томас Еліс, Волтер Джанс, Персі Кеннінет, Вил'ям Голдсмит, Джан Ентал — усі з Гемилтону, та Вил'ям Рисвік і Ені Булер — з Торонта.

ПОЛІЦІЯ У ВІННІПЕҐУ ЗНОВ ПОБИЛА ГОЛОДНИХ БЕЗРОБІТНИХ

Вінніпеґська поліція знову брутально побила безробітних минулого четверга на полудні, коли вони хотіли демонструвати з плякатами по скінченні мітінґу на Маркет Сквер. Як лише робітники розпочали похід з площі, як зпід землі з'явився великий загін поліції і загородив їм дорогу. Поліція почала бити безробітних і розганяти на всі сторони. Підчас сутички дісталося й деяким полісменам.

Хоч перша спроба демонструвати була ударемнена поліцією, безробітні другий раз зібрали свої сили й наново хотіли вирушити в похід. Але цим разом поліція ще брутальніше кинулася на робітників і, бючи їх на право й на ліво, не допустила до демонстрації. Підчас другого нападу поліція повідбирала від безробітних написи та пірвала їх.

Написи, які виднілі підчас мітінґу на Маркет Сквер, а потім пірвала їх поліція, звучали: "Перше допомога, а потім реґістрація", "Домагаємося допомоги в готівці, а не міл-тикетів", "Геть з афідейвітами—ми не кримінальники", "Де є Блумберґ?", "Не скебської платні, але двайцять пять на тиждень", "Хто сказав волоцюги?", "Ми дістаємо два 15-центові міли — як вам це подобається?", "Оце є кейк, що ми дістаємо від "Y.W.C.A."

Мітінґ був дуже ентузіястичний. Було присутних около 2,000 робітників. Промовляли т.т. Морфі, Мінстер, Сотерленд, Форкін і Біньовський. Головою був тов. Борнстейн.

СВЯТО 13 РОКОВИН ПРОЛЄТАРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ У ВІННІПЕҐУ

Робітники Вінніпеґу відсвяткували 13 роковини Радянського Союзу великим концерт-мітінґом у Домініон театрі в минулу неділю по полудні. Саля театру в центрі міста була переповнена робітниками й робітницями, включаючи великий балькон. Щодо числа присутних робітників, було це найбільше робітниче свято того рода в останніх кількох роках.

На святі промовляли т.т. М. Дж. Форкін, комуністичний кандидат на алдермена в другій варді; М. Король від імени Ліґи Комуністичної Молоді, та Леслі Моріс. Головував алдермен тов. В. Н. Колісник, який знову кандидує від комуністичної партії в третій варді. Музичну програму свята виконала дівоча мандолінова оркестра відділу ТУРФДім під проводом тов. Патека.

Промовці — головним промовцем був тов. Моріс — росказали історію російської революції та змалювали величезні досягнення Радянського Союзу протягом останніх 13 років. Вони вказали на великі суперечности, що існують між капіталістичним і соціялістичним світом, суперечности, що неминучо приведуть до збройного конфлікту, бо побіч себе не можуть існувати дві зовсім противні собі системи.

Далі промовці вказали на великі досягнення й значіння пятирічки (що стала вже чотирорічкою) не лише для робітників Радянського Союзу, але й для пролетарів цілого світа. Капіталісти ріжних країн не говорять вже тепер про "радянську пропаґанду" та про "червоне золото", але підняли крик проти експорту радянських продуктів — пшениці, мангану, дерева, риби — що заповнюють світові ринки. В цім є загроза нової війни, нового нападу на СРСР.

Проти нападу капіталістів на Радянський Союз мусять боротися робітники в Канаді і в цілім світі. Не вистарчить лише симпатизувати з СРСР, але треба вступати до Комуністичної Партії й під її проводом активно боротися проти капіталізму в своїй країні, а за обороту Радянського Союзу.

СТРАЙК ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ НА ПІВДНІ.

ҐАЛВЕСТОН, Тексас, 1 листопада. — В портових містах Ґалвестон, Гавстон, Тексас та Корпус Крісті розпочався загальний страйк докових робітників, які не годяться на скалю платні, що її запропонували підприємці в новім контракті з юнією.

Багато кораблів у цих портах не можуть відплисти в призначений час і примушені чекати на закінчення страйку. Страйкері успішно пікетують кораблі й доки. На страйку є около 5,000 робітників.

ВАҐАБИ НАПАДАЮТЬ НА ТРАНС-ЙОРДАНІЮ.

ЄРУСАЛИМ, 4 листопада. — Арабська преса повідомляє сьогодні, що вагабські войовники перейшли кордон Транс-Йорданії й заатакували село Баєр, убивши десятьох мешканців. Вони захватили також 600 верблюдів.

У СТОЛИЦІ БРАЗИЛІЇ РОЗСТРІЛЯНО ПОВЕРХ 50 КОМУНІСТІВ

Спеціяльна каблеґрама до "Шікаґо Дейлі Нюз" з Ріо де Жанейро під датою 7 листопада повідомляє, що новий військовий уряд Бразилії розстріляв у Ріо де Жанейро більше як 50 комуністів.

Друга каблеґрама до тої самої ґазети під датою 8 листопада доносить, що шеф поліції в Ріо де Жанейро повідомив комуністів, що вони мають "свободу" збіратися, як і всяка інша політична фракція, але що кожний комуніст, "перелапаний на викликуванні безпорядків, буде негайно розстріляний."

Рівночасно депеші повідомляють, що кровавий режім Варґаса визнали уряди Мексика, Перу, Болівії, Чілє, Уруґваю, Італії й Портуґалії.

УРЯД МЕКСИКА ЗАБОРОНИВ СІМ ҐАЗЕТ

МІСТО МЕКСИКО, 1 листопада. — Мексиканський почтовий уряд заборонив сім закордонних ґазет, яким влада закидає "радикальну пропаґанду." Одна з них, "Ель Соль", виходить у Злучених Державах, у прикордоннім місті Ел Песо, в Тексасі. Шість інших виходять в ріжних містах Південної Америки. Почтовий і митний уряди отримали інструкції не допускати цих "червоних" ґазет до Мексика. Особи, що будуть продавати або читати заборонені ґазети, підлягають тяжкій карі.

ДЕМОКРАТИ ВІДНЕСЛИ ПЕРЕМОГУ У ФЕДЕРАЛЬНИХ ВИБОРАХ

ВАШИНҐТОН, 8 листопада. — У федеральних виборах, що відбулися 4 листопада, демократи віднесли велику перемогу й будуть мати в сенаті й конґресі майже тільки голосів, що й республіканці. Більшости в цих законодавчих тілах вони не здобули, бо в Злучених Державах вибирається що два роки лише половину сенаторів і конґресменів. Коли б вибирано цілий сенат і конґрес, то без сумніву, що демократи були б контролювали ці тіла.

Останній вислід виборів виказує, що склад сенату й палати представників буде такий:

Сенат — республіканців 48, демократів 47, фармерсько-робітничий 1; потрібно для більшости 49.

Палата представників — республіканців 218, демократів 216, фармерсько-робітний 1; потрібно для більшости 218.

Таким чином республіканці мають номінальну контролю в обидвох законодавчих тілах. Однак перерахування голосів декотрих кандидатів, що вийшли незначною більшістю, або резиґнація чи смерть декого з вибраних, заки збереться конґрес, може змінити цілу ситуацію. На всякий випадок сили обидвох партій є майже рівні й ні одна з них не буде мати такої потрібної більшости, щоб могла переводити своє законодавство.

Щоб рятувати ситуацію, провідники демократичної партії оголосили вчора заяву, в якій кажуть, що вони ставлять інтереси "країни" вище інтересів своєї партії і длятого будуть кооперувати з республіканським урядом у слідуючім конґресі, щоб — "призернути країні добробут."

Причиною провалу республіканців у виборах є страшна економічна кріза в Злучених Державах. Як відомо, уряд Гувера не зробив абсолютно нічого, щоб зменшити застрашаюче безробіття й допомогти безробітним та бідним фармерам.

79 ОСІБ ЗАГИНУЛО ПІДЧАС ЕКСПЛЬОЗІЇ В МАЙНІ.

МИЛФІЛД, Огайо, 7 листопада. — Виявляється тепер, що експльозія в місцевій копальні вугілля минулої середи вбила 79 осіб, включаючи сімох урядників компанії. Уважають, що деякі з 20 поранених майнерів помруть і таким чином число убитих ще збільшиться. Заходить також можливість, що в майні є тіла убитих майнерів, які правдоподібно ніколи не будуть видобуті на верх.

ЛІБЕРАЛИ ЗДОБУЛИ МАНДАТ В ОНТЕРІО

ТОРОНТО, Онт., 30 жовтня. — Наслідком чотирох доповняючих виборів до онтерійського парляменту, що відбулися вчора, ліберали здобули один посольський мандат від консерватистів. Вибори були спричинені смертю або резиґнаціями послів. Виборчі округи Ленарк Савт, Ниписінґ і Перт Савт вибрали консервативних урядових кандидатів, а Ватерлу Савт захватили ліберали. Послом у цім останнім окрузі вийшов ліберал Н. О. Гайпел, який побив свого консервативного противника Доналда більшістю 160 голосів.

Страшні річи діються на Західній Україні

В пресі появилися вістки, що польська влада у Варшаві скликала представників закордонної преси й заявила їм, що "пацифікацію" Західньої України закінчено і поліцію та військо з українських сіл відкликано. Таку заяву зложено було 11-го жовтня у Варшаві. Тимчасом найновіші ґазети зі Львова, ґазети з останніх днів жовтня, переповнені описами тих страшних подій, які далі відбуваються на українських селах, де в дикунський спосіб бешкетує пяна польська поліція та улани.

До нашої редакції наспіло кілька чисел українських ґазет, що їх не вспіла ще сконфіскувати польська влада. Ґазети ці уникнули цензури, бо вислані були за кордон перед тим, як цензура їх побачила.

Просто не хочеться вірити, читаючи ці ґазети, що створіння в людських подобах можуть дійти до такого озвіріння й так знущатися над людьми.

Ми не будемо наводити на цім місці того, що пишуть ті ґазети на основі фактів, але відсилаємо наших читачів на інші сторони цього числа "Укр. Роб. Вістей" прочитати й переконатися.

"Діло" подає назви численних сіл і повітів, де від половини вересня і до останнього дня ("Діло" з 22 жовтня) відбувається страшний терор, що його переводить поліція й улани. Подаючи назви повітів, сіл і арештованих та покатованих селян чи зруйнованих кооператив і "Просвіт", "Діло", щоб уникнути цензури, згадує тільки назви сіл, селян і майже коло кожної назви в скобках каже: "дальше пропускаємо". Значить пропускається те, де мало бути сказано, що тих осіб скатовано. Такими описами переповнені цілі сторони ґазети.

Описи "пацифікації" українських сіл в середині цього числа "Укр. Роб. Вістей" подаємо не з "Діла", але з інших ґазет, які нам прислано несконфіскованi, але назви яких ми з певних причин не подаємо.